

Biblioteka Jagiellońska Kraków

טשענאטאזער צייטונג

ערשיינט יעדן פרייטאג. רעדאקציע אוי ארמיניוסטראציע. ערשטע ארבע 6. סעלעפאן 201.

צושאמקענס-פריז. 20 נומער גרעשען. פרייטאג פון רעדאקציע און פרייטאגערשטיק. Częstochowa, Aleja 6. telefon 201.

Piątek dnia 19 sierpnia 1927

ליכט צינדען 6 מיט 31 מינים

פרייטאג פ' ערב כ"א אב תרפ"ז.

פרייטאג, דעם 19 אויגוסט 9 אווענד. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער.

פרייטאג, דעם 20 אויגוסט 4 נאכמיט פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען.

פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

KIEROWNICTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH № 12, 13 i 15. podają niniejszem do wiadomości rodziców, że wpisy dzieci ich, odbędą się w dniach 29, 30 i 31 sierpnia 1927 (poniedziałek, wtorek, środa) w każdej szkole oddzielnie, w godzinach od 9—12. W szkole № 12 przy ul. Wały 14, w szkołach № 13 i 15 przy ul. Krakowskiej 15. Dzieci winne się zgłosić z opieką domową i przynieść metrykę i świadectwo szkolne. Wpis—na potrzeby szkolne—wynosi dla dzieci nowowstępujących 5 zł. zaś dla dawnych 2 zł.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

שרה דיאקעצקא אברהם שווארץ. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

Z okazji zaślubin p. LEONA DZIAŁOZYŃSKIEGO z panną DORĄ KANTORÓWNA życzą wiele szczęścia. Natan Działożyński z Żoną.

8-KL. HUMANISTYCZNE MĘSKIE i ŻEŃSKIE GIMNAZJUM. Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich w Częstochowie. איינשרייבונגען אין אלע קלאסען ווי אויך אין די צונרייטונגען פון די קלאסען A, B און C און צו די אינטערמיט-עקאמענס נעמט אן די קאנצעלאריע פון גימנאזיום, אנהויבענדיג פון 21. ה. טעגליך חוץ שבת, פון 1 ביז 10 פארמיטאג.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

בחי חנם! וויכטיג גרויס יידישע סוחרים אין טשענאטאזען. דערמיט סאך איך בעקאנט, דאס אלע זעסטליכע סחורות פון לארז נאך טשענאטאזען פיהר צו 10 נר. פון קילא איך גארנאטיר פאר די פונקטליכע און רעיעלע אויספיהרונג. ויך צו הענדען אין דער לענגעווערער פרייטאג היינריך, לארז ציגעל נאם 59 צו ווענדען די סוחרים טאקי מחויב צו צאהלען 15 אדער 16 גראשען פאר א קילא אין דער זעלבער צייט, ווען איהר קענט צאהלען נאך 10 נר. פאר א קילא.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

Dr. med. L. GUTMAN I-a Aleja 8, telef. 38 אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען נעמט אן פון 9 ביז 11 און פון 4—6.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. צום ערשטען מאל ווערט געשפילט די סענסאצ. פיעסע אין 6 בילדער. פרייטאג פון 60 נר. ביז 2 זל. ווערט געשפילט די איראם. אפערטע אין 3 אקטען. פרייטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש. זונטאג, דעם 21. ה. 9 אווענד ווערט געשפילט די בעקאנטע דראמאפון ש. אש.

אוינזער קולטורל אויגקייט.

ווי די יעוויסן און דער קעניגליכער פארשטאט דערשטליך ארוםגעפן. נען פון יונגע געזעצן צו אהר. ספעציעל זען זי האט געזעצט נעחן צום ערצוגונג פון אהר. שולמען פון דער שוהל. הייל טראץ דעם, האט די יודען האבען געהאט דעם פראצעס געגען די יעוויסן. כאטש דער קעניג האט געהאט צו-רוק פאנעקען די שוהל פון די יעוויסן. מען האבן דאס אויך געזעצט מען איז די ערנליכע הירערעגענונג פון דער שוהל געגען געווען די יעוויסן. ציפונשט, העלבער האט געדארפט גע- בען צו דעם זען צושטוימונג. און דערנאך פערשערט דער נען- בען, עו נאכדעם, זי רויזע אוי געזען פון ערצוגונג פון די יודען פאנעקען די שולמען פון דער שוהל, האט זי ווי ארוםגעגען דעם פראצעס פון שוהל דאך און אויך דער היינטיגער געהארן. אנדערע דערזעהען, עו אזוי זי ווי האט פאר אפגעטראט דעם ערצוגונג שוהל, צוואנגעניג אהר עו זי העט זיך אליין איבערגעגען אלס פריצער דער ערצוגונג צו דעם פראצעס פון שוהל. און דער ערצוגונג שוהל פאלען און א שרעקליכע בעס. און דער האט זי געלאזט צוהאקען אויך פערער. דער אמת אוי אבער, או אויך אהר מצבה און נישטאן קען זוכ פון דעם פלעקען און זי האט נאך געלעבט 29 יאהר נאכדעם, זי די יודען האבען צו-רוק געקומען די שוהל. אמת און בלויז עו זען דער פון אהר דער און גע- שארבען, און זי נאך וונג געזען. די אויבערענע פונ'ם פראצעס העלבער דער שוהל האבען אויסגעגען נחמ'ס כחות און ער איז געשטארבען 7 יאהר נאך פראצעס.

נישט אינמיטל און שוין אויס- געקומען אויך די שולמען פון דער צעטונג אונזערע אויך דער פון פאקט און העלבער פון דעם. מענטשן פארהאן, א שטארק פון דעם- סונ מיינענדיג יודען און מיר קענען נישט אנהענען אויך קען און קולטורעל געזעצט ואל געגען די מענטשן, עו די יעוויסן. העלבער האבען א בעציהונג צו קולטור ואלען קענען בעפריידיגען זייער געמינען האונט.

הינזען פארהאן זענען שוין געפאכט געווען אויסגעלעבט די אפגעגען קולטורעל געזעצט פון אונז און שטארק, די לויט'ס הינזען פון דער כוחות זענען פארהענגען געווען, כרי אויסגעלאפען דעם אפגעגען קולטור- רעלען הינזען אין שטארק, האט זאל קאנצענטרירען די בעסערע עלעמענטען פון דער יודישער יוגענד און אלץ האט זיך אויסגעלעבט פון גאר- נישט. עס האבען זיך אראנגעלאזט די הענד פון די יעוויסן, העלבער האבען זיך געווענען דער דעווינער זאך, הייל זי האבען אגעטראט און פונם- קעט מער דער געזעצטען און העלבער און דעמאנאליזירט און גייסטען זיך קען קולטורעל געזעצט- שטעמען.

עס איז א צעט, זען דער פופטאל און די דעמאנאליזירט דאס ערשטע הארט, מען ווכט נישט קען שפיו פאר דער נשמת, דאס און הינטען- נעם נישט נויט.

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט געמינען אויך קען קאמפער- פארשטעלונגען, האו עס און נישטאן קען רעכענען צוהאנגען קען קולטורעל קען געהערען דעקאראציעס, קאן דאך קען ערשטקלאסיגע טרופע נישט שפיו- לען, דערנאך שוילען מאקי צאפ- רעגניגע ארטיסטען העלבער האבען נישט קען אנדערע ברירה, דאס פונ- דיקום און אונטערגעווארפען אונטער'ן פערער פון די אינסטיטוציעס פער- לעשער, העלבער ווכען א געלענעהט צו פראפעסיען געלענען און צו פערזענליכען די ווידיע בעזעצער אזוי עו זען עס קומען שוין צעמיטער בעסערע מענטשען בעזעצער דאס מע- טער און זענען צוהערען פון די אר- טיטען און היילען העלבער א יודיש- הארט, מיינען זי אבער באלד רעווי- נירען דערפון מחמת דער שרעקליכער אונטערונג האט העלבער דארט, און אויך פאראם יודישע מענטשען העלבער האט טראץ זענען חזרונות אביסעל אויסגעלעבט פון אונז דעם געדאנק העלבער פון שטארקע העט מיינען אונ- פערנען, הייל אין און צושטאנד זי עס געפונט זיך אונטען און אונטערליך עו עס זאך קענען עקוויסירען.

מיר האבען נישט דעם פון און די דעמאנאליזירט פון זי צו פארהערן, און זי ואלען שפילען ליטעראטורע פראצעס, און זי ואלען אינמיטען דאס פערסא- נאל פון העלבער אסך פון זי פארען נישט שפילען אויך דער צוהאנגען, הייל באר העלבער זי האבען צו אונז אפגע- און א געזעצטע מענה, עו מען זאל זי געבען א ענטשענדיגען לאפאל העלבער זי שוילען בעסער און שטער, דערנאך מיינען מיר זיך בעניגען מיט דעם האט זי געווען אונז, מיינען מיר קען דאס שפירן און עס אונטערען פאר נוס, הייל פון קענען נישט קומען צו קען בעסער, האט העט זען העלבער?

עס נעמט צו הונטער, אויב פון העלבער נישט צוגעריכטען, אויב עס זע- לען זיך, נישט געקומען די מענטשן העלבער זאל אפגעפאל פאר אלע מאל א סוף פאלען, צו דער פוסטקעט זע- לען מיר בעקעהן א גרויס פערברעכען געגען אונטער געזעצטען קולטור, נענען די אונזערע העלבער פאר- פאלען און מען מהום זי פערנאכלי- מינען, העט אונטער ווענדען אויסהאק- מען פערער פאר אונז, העט אונטער- מען א דור און קולטור העט עס זען א צעכען פון אונטער קולטוראל געפא- סעם.

הי עס איז אויבען דערזעהען, האט רויזע'ס מען פון א בעניגערער עקשנות געפיהרט דעם פראצעס געגען די יעוויסן העלבער דער שוהל, האט זען פארהאן אויסגעבונט, אהר- שפילונג האט אהר רויזע פון דער פארהאן פונ'ם פראצעס פראגעגען א שול פון אהר עקענדיג, זי און אויך אינמיטל געהען פארהענדיגן אין הארטא פון קעניג און זי האט פון אהר געפועלט, ער זאל ארויסגעבען א פ- פעהל צום לעמבער פאנעקען, און מען זאל העלבער אויסוועקן פאר די יעוויסן אונטערען פלעקען אויך א קופע זען מען זאל אפגעבען די שוהל צו די יודען.

רויזע און געגען זעהר א שעהע- און אזוי און זי האט אפגעוויבען אויב- צומערקען עפענטליך און דער צעט פונ'ם קאמף העלבער דער שוהל, האבען רועניקס' (על פי ניכא בא'לענער), די לעצע פון און פון שטענדיג- כאטש פארהענדיגען א צוואנגענען פון שוהלים, האט זי האבען געלאפען און געבליבען א סוף מחמת די פרא- פעהל האט מען נישט איבערגעלאזען, סתמא צו ליעב קאנסערוואציע מענים, אבער האט מען האט דארט געזעצט קען זיך ווי משה זען, הארט באלד נאך דעם צוואנגענען און מיר אויס- געקומען צו זען אין דער קהלה בעה א שוהל'ן האט אנגענומען די העכע- סליכע פונעם האט האט בעפראפען די סופע פון 150 זל, נה האט זיך דאס די יודען געלאזט אויפ'ן קול און געשלאפען מיט סייטע קללות די קהלה, די דארטען, די גאנצע העלם, אויס- געגעסען אהר גאנץ בימער בימער גאל אויך דעם, פארהענדיק' האט הערשט הינט, און עס זאל געשעהן און עולה, און א שוהל זאל נישט מעהר פערדינען זי, צוהער'נען 150 נילדען א האך, הינטען כוונת אויך האב זיך אפגע- בעה מעשה געארבעט, עו עס געזענען זיך פון אונז און שטארק א סך און דוקא שעהען זענען, האט ארבעטען אפער נישט היינזען און אפער א פאקע- פעהר זי די שוהלים און פונדעס- העלבער פערדינען זי נישט קען 150 זאלעס א האך און האבען אויך נישט קען פראפעסיען, און שולמען נישט קענען, אבער באלד האב און און דערמאנט, עו א שוהל און עפעס זי- דערש, פערנעט נישט, עפעס א שוהל האט איהם קומט אויס צו מהון שמעני- דיג מיט געמוט און אויב ער האט פאקי צו מהון מיט געמוט און זען פרופט געשעהען בלויז פון געמוט, און באמת נישט קען האנדער פאר- האט זי פערלענען פאקי פעהר און לאזען זיך נישט בעניגען מיט דעם וואס זי האבען, הארט פון געמוט קען מען דאך פערלענען, זי די געמוט העלבער געהאט געגען און געגען.

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

נישט אלע געהערען דאך צו פאר- שטען אבער צו פראפעסיעלע אינס- טיטוציעס, עס איז דאך פארהאנען א גייסטען פון דער יודישער ווי- מינען צוהאנגען, און האט קומט זי

רויזע ציפונשט אזוי זי א פערער פאר א אויסגעלאפען, האבען זיך צוגרי- קעקעט און שטראם זיך נאך צו זען אין א גענער דער אינזענער האבען זיך דערהאלטן אויסגעגעסען זענען מען אויך א... יודישען יונגע פאקען זי האבען געשלאפען מכות רצח, און שפעטער ארעסטירט. אונזערע פערער יעמען פון דער גאלעריע, געהאנד- הערענדיג און מען האט געשלאפען און ארעסטירט א נאש פראם האבען אויב- געהויבען א העלבער פארהאן, און האבען נישט געלאזט פארהער שפילען, זי זענען דער העט בעפרייט הערען, עס האבען נישט געהאלפען די פפי- טענין, האט אלע ארטיסטען האבען געהאלפען און זי זענען נישט שולדיג. דער עולם האט געלייטערט און הא- בען פיהרען נישט געלאזט שפילען פון דער חברה'ס האט זיך געהויבען און מענטשן, אזוי און דער עולם האט זיך אויבערצעט און ער איז מאקי בע- פרייט געהאנען, האט מען ערשט ער- לויבט צו שפילען דעם לעצען עקס. פארהאן א פראפעסיען העלבער יא, הלפון די פראפעסיען העלבער סאקי און אונזערען האבען געהאווניען די אפערקאנער רעגירונג אפגעשטעלען דאס אויב'הערען דעם פון ארטיסטען העלבער זי פראפעסיען געגען און מאכט זי עס אין יודישע ארטיסטען נישט העלבער יעדענפאלס און עס געגען א פא- סאלער קליינער מיליאנער...

דאס געוויסען פון דער וועלט.

האט מען זאל נישט זאגען אויך דער היינטיגער ארדנונג, זי מען זאל נישט קריטיקירען דעם סיסטעם פון דער יענטיגער צעט, אפונס פון אבער הע- רען פאקטאנעלעטע און די העלם האט נאך א שטיקעל געהאנגען, האט רופט זיך אן פון א געלענעהטע און נאם א

רויזע ציפונשט אזוי זי א פערער פאר א אויסגעלאפען, האבען זיך צוגרי- קעקעט און שטראם זיך נאך צו זען אין א גענער דער אינזענער האבען זיך דערהאלטן אויסגעגעסען זענען מען אויך א... יודישען יונגע פאקען זי האבען געשלאפען מכות רצח, און שפעטער ארעסטירט. אונזערע פערער יעמען פון דער גאלעריע, געהאנד- הערענדיג און מען האט געשלאפען און ארעסטירט א נאש פראם האבען אויב- געהויבען א העלבער פארהאן, און האבען נישט געלאזט פארהער שפילען, זי זענען דער העט בעפרייט הערען, עס האבען נישט געהאלפען די פפי- טענין, האט אלע ארטיסטען האבען געהאלפען און זי זענען נישט שולדיג. דער עולם האט געלייטערט און הא- בען פיהרען נישט געלאזט שפילען פון דער חברה'ס האט זיך געהויבען און מענטשן, אזוי און דער עולם האט זיך אויבערצעט און ער איז מאקי בע- פרייט געהאנען, האט מען ערשט ער- לויבט צו שפילען דעם לעצען עקס. פארהאן א פראפעסיען העלבער יא, הלפון די פראפעסיען העלבער סאקי און אונזערען האבען געהאווניען די אפערקאנער רעגירונג אפגעשטעלען דאס אויב'הערען דעם פון ארטיסטען העלבער זי פראפעסיען געגען און מאכט זי עס אין יודישע ארטיסטען נישט העלבער יעדענפאלס און עס געגען א פא- סאלער קליינער מיליאנער...

דאס געוויסען פון דער וועלט.

האט מען זאל נישט זאגען אויך דער היינטיגער ארדנונג, זי מען זאל נישט קריטיקירען דעם סיסטעם פון דער יענטיגער צעט, אפונס פון אבער הע- רען פאקטאנעלעטע און די העלם האט נאך א שטיקעל געהאנגען, האט רופט זיך אן פון א געלענעהטע און נאם א

רויזע ציפונשט אזוי זי א פערער פאר א אויסגעלאפען, האבען זיך צוגרי- קעקעט און שטראם זיך נאך צו זען אין א גענער דער אינזענער האבען זיך דערהאלטן אויסגעגעסען זענען מען אויך א... יודישען יונגע פאקען זי האבען געשלאפען מכות רצח, און שפעטער ארעסטירט. אונזערע פערער יעמען פון דער גאלעריע, געהאנד- הערענדיג און מען האט געשלאפען און ארעסטירט א נאש פראם האבען אויב- געהויבען א העלבער פארהאן, און האבען נישט געלאזט פארהער שפילען, זי זענען דער העט בעפרייט הערען, עס האבען נישט געהאלפען די פפי- טענין, האט אלע ארטיסטען האבען געהאלפען און זי זענען נישט שולדיג. דער עולם האט געלייטערט און הא- בען פיהרען נישט געלאזט שפילען פון דער חברה'ס האט זיך געהויבען און מענטשן, אזוי און דער עולם האט זיך אויבערצעט און ער איז מאקי בע- פרייט געהאנען, האט מען ערשט ער- לויבט צו שפילען דעם לעצען עקס. פארהאן א פראפעסיען העלבער יא, הלפון די פראפעסיען העלבער סאקי און אונזערען האבען געהאווניען די אפערקאנער רעגירונג אפגעשטעלען דאס אויב'הערען דעם פון ארטיסטען העלבער זי פראפעסיען געגען און מאכט זי עס אין יודישע ארטיסטען נישט העלבער יעדענפאלס און עס געגען א פא- סאלער קליינער מיליאנער...

דאס געוויסען פון דער וועלט.

האט מען זאל נישט זאגען אויך דער היינטיגער ארדנונג, זי מען זאל נישט קריטיקירען דעם סיסטעם פון דער יענטיגער צעט, אפונס פון אבער הע- רען פאקטאנעלעטע און די העלם האט נאך א שטיקעל געהאנגען, האט רופט זיך אן פון א געלענעהטע און נאם א

דאס לעבען אין טישענסטאכאוו

די ארגעמיינט פערזאמלונג פון רינת הצרקה

די פערזאמלונג קומט פאר צו פארענדיגן די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד.

די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד.

די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד. די פערזאמלונג פונעם 25טן גרענעץ פארשטאנד האט פארגעזען דער פארשטאנד פון דער רינת הצרקה פארשטאנד.

פערליעטאן גענעראלען

אקטענדע דעם האט איהר וואס גע- געראלען ווען גענעראלען שטענען אויך נישט שטענדיג אויף ווער היי- בער שטופען, עס טרעפט אפאל אוואו גענעראל דערנעבן דעם העלפטען שטאפעל פון עליה און מיט אינפאל סטאף, פאלט ער אראפ ער שאל- התחיה.

אין סוף דאס אקטענדע דעם גע- האופטען גענעראל אונטער, העלכער איז אויף א געהימניסירטען אונטער- שטאנדען גענעראלען און מען קען איהם נישט געפונען. שטעלט אים פאר או אפדער ער איז געווארן גענעראל האט ער אירוב נעמאכט א נאנט נישקעלעך שטיקעל ארבעט, ער האט געקענט די פילי- סער-שולע אלס שטאב-קאמאנדאנט, שפע- פער און ער געהאטען אויסשפירען אין רוסלאנד למובת עסטרייך און ווע- ענדיג און רוסלאנד האט ער זיך פער- שטעלט אלס א פריינדער כדי צו קע- נען מהון זען ארבעט, שפעטער געה- דער סלחמה און ער געהען א גענער- פון די פרייליכע לענינגען מיט העל- כע עס האט געגעבן הרם פערסאנל- פארן רעסטען גענעראל גובערנאטאר גולצער אין הארשא.

הען פיליען איז געווען אונטער- קענדיג האט דער "העלר" אונטערפ- נישט געהאלטען רינגען אין דער פילי- שער ארבעט און איז ערשט אריבע- טרעטען טון דער ארבעט געה רער גאלטענע פארשטאנדען און נאכ- דעם איז ער געווארן צוריק א פארש- סער פרייהאט פאר. ערשט נאכ'ן ערשטערן דעם ער- שטען פרייליכען פרייערעם האט ער הרמה געקומען אויף ווען מעשים, און האט געגעבן א גענעם בריף צו דער העכסטער פרייליכער פארש- און ער שטעלט זיך צו דער רופפונג- זע פון פרייליכען פרייליכען, און ער איז לויט א דעקעטען פון פרייליכען האציע-קאמאנדאנט צוגעפאלען געווען צום דעמאסטאנט פון דער קריגס-

אין דער פערזאמלונג הערען גע- העלפט אונטער די 4 טרויסערענע- דע די ה"ה: דר. ליפסקי, ש. פיסא, קאוסק און בונצקי. אלס ק גידע- וואלונג געשלאסען.

די ויצונג פון דערווייניגער שטאדט-פערזאמלונג

אויף דער לעצטער ויצונג פון צענט- פערזאמלונג מאניסטראט, האט און פאר- געקומען אונטער'ן פערזאמלונג פון קאמ- פאר געשטעלט, איז געשלאסען געהע- רען צו געשטעלט צוויי פערזאמלונג פארשטאנדען, איינע צו שליסען אונטער- מיט דער פערזאמלונג און די צווייטע צו פארשטאנדען די פראגע- צען בייען עלעקטרישע טראנספארט און טעלעגראפיע.

העצער איז געווען געגעבן געהע- רען דעם ה"ה פאנעלונג און דער פערזאמלונג די פארשטאנדען אויסצו- ווערן א פארשטאנדען אויף דער שטעטל- גאס אויף צו פערזאמלונג דעם פאר- פאל פאר אונטערפונדען קראנקע האט געווען זיך דארט.

פרוצלינג געשטארבען דער סעלצער וואיעוואדא

אין דער נאכט פון דונסטאג אויף סאטמאר איז און קלען פרוצלינג גע- שטארבען פון א השרץ שטעק דער האציעוואדא ה' אינגיז מאניסטראט אין עלטער פון 50 יאהר.

דער וועיטוואדא ה' מאניסטראט האט אין די ויצונג געהערן געקענט דעם יורישען פארשטאנדען און אונטער- פונדען און האט זיך א געווען צום פערזאמלונג מיט ארבעטער, הען זיי- לען איז געווארן וועלכע שטענדיג האט ער פערזאמלונג דעם אמט אלס שיק פון דעמאסטאנט אין ארבעט- מיניסטעריום, שפעטער איז ער גע- שטימט געווארן אלס הוצע-האציעוואדא

אויף דעם געדאנק בין איך געק- מען געה איך בין געווען אין דער ערשטער אלעק און געשטעלט מיט אונטער-ווערען, העלכע ווערן פירוע גרויסע פאליטיקער און היפען אלע נייעסען פרייער, און די דעווען יורעלעך ווערן און פאליטיקערן פלח דע לויט- פליעהר, העלכע ס'ר ווערן די לעצ- טע מען איבער אונטער קעם, יעדער אלטער ואנט ארויס זען פונטונג, א סך ווערן און די פליעהר ווערן א פלען האט אויסגעווארען א ברוינעס מיט הא- סער פאר דער קאמאנדיטען און אונ- דער שטאדט און אויף זיך אויף דער ער קען מען עס נישט געפונען ווע- כען זיך צווישן די העלעקען, אנדער- דע היפען גאר אויף און די פליעהר הולען אויסגעווען אין דער הייך א פלאן זיך צו בויען חצונד, אין דער לופטען (המנים די האט האבען לופט געשטעלט קאנען אנדערע שטאט- סען), מאנען קומען מיט א נאנט אויספארן אונטער, און אויף זיך היפען לעבט די העלעך גאר פון קאנדיטען, הולען די פליעהר אויך קאנדיטען מיט די וועלכע מערער, האט האר- פון זיך אראפ פון 4 טען שפעק הי- לען זיך היפען, און אויך פון אונטער- פלען איז נישט שלעכט צו פריינדען, זען העכען עס מאכט געווען, עטליכע ווערן אריבערפונדען און דער רע- זולטאט איז געהאן א גענעראל... נאך די אלע השערות האבען נישט אויסגעווען געם עולם, אויסגעווען האט די פונטונג פון היים געלען, העלכער האט געווען, און די פלי- הערען ווערן ארויסגעשיקט געהאטען אויסצווערן מאכט און דעם פערזאמלונג זיך אין גענעראל אונטערפונדען און הנות זיך אונטער פרייליכע קען מען איהם נישט געפונען אויף דער ערר ווערן זיך איהם אין דער לופטען.

אלע העכען פאכים געהען מיט היים געזעלען פונטונג זיך אויך און מראשט אז ער האט רעכט, און זיך העלען גיט ווערן, העלען זיך איהם אפער- גען... און א געשטעלט מיט א גענעראל' האט פאסירט אויך צו אונטערפונדען, דאספאל מיט א יורישען גענעראל און פערזאמלונג פון דער העלכער ער

דעקלענציע פון טישענסטאכאוו ווער ארבייטסלאזע איז מי ניסמעריום

די פריינדע הער און געפארהען קען הארשא א דעקלענציע פון פארשטע- הער פון די היגע ארבעטסלאזע העל- פח האט איבערגעגעבן און ארבעטס- מיניסטעריום, און פארשטעלט די טראנישע לאנג און העלכער די אר- בעטסלאזע געווען זיך.

דער דעמאסטאנט-דירעקטאר ה' האט ארבעטסלאזע העלכער האט די דעלע- גאציע אויסגעגעבן, האט זיך ערקלערט זיך פארשטעלן, הערען דעם אפ- שטעלען דאס טרויסערען שטיצע פאר געהיט קאמפאניעס ארבעטסלאזע, און ארויסגעגעבן געהאט נאך א פערזאמלונג פונטונג די מיניסטעריום פון פונטונג און אונטער, די רעגירונג שטעהט אויף א שטארקונג און די ביי ווערען וועלכע פון טרויסערען שטיצע רודך דער רעגירונג א נאנטע ריזען יאהרען קען לענגער נישט דו- ערען, און מען האט דאס געווען ארבעטסלאזע, אבער גלעבטען מיט'ן טרויסערען די דאזיגע פארשטעלונג הערען אונטערפונדען די נישטע שריט צו פערזאמלונג און פערזאמלונג די עפענטליכע ארבעטען כדי אויף טרויס- צו געבען בעשעפטיגונג א געקערען צעהל ארבעטסלאזע.

די גאסען וועלען בעסער בע- רויכטען ווערען

עס איז שוין פיל פאל אויסגע- ווען געשטעלט געהאטען אז די היגע נאמען ווערן נישט זיך געהענדיג גע- לויכטען און בעצוג צו אונטער גרוי- פער שפעטער, און דאס איז געהען דער- פאר הייל דער מאניסטראט האט נישט געהאט מיט דער עלעקטרישע קען געהעריגען אפסטע דענען געלויבטען די נאמען.

אויף דעם פארשטעלט עס איז א גענעראל' האט האט געקעמט פארן "מורח" אויף אלע פריינדען און איצט און ער געהאטען א, אונטער, און מען דארף וואס שטיצע געה'ן פרייען זיך מיט די דורות.

היט זיך ארויס צו פראך דעם האט פון פרייליכע קאנדיטען זיך נישט טקע- געגעבן שטעלט, האבען זיך בעכער גע- היט געווען פרייע צונען האט הא- בען געגעבן אפסטעל מלשונות, און מורח האבען זיך דאס מיטן העט איהם שפעטער אין זען פרייע, פלאן, האט ער שוין ווער היפען איבערפאר- נאך די פאלטען פון מורח'ן און דער צענטער האבען ארבען, און דערמיט געגעבן א הלכה מעשה.

אין דער שטאדט האט די מעשה ארויסגעווען א געאלדענע פונטונג- זען אין מען לערנט און דעם ארבען נאנטע פאכים, אבער גאטע פערשטען אויך נישט האט דא האט געשטען, פח רעזע א גענעראל און פון וועלכע פולק דערצו, וועל נישט האבען דאס רעכט איבערצוגעבען די קאנ- דעלירע פון שפעט פון אפן שטוב און דער צענטער ארבען האלט דאך גאטע געהען עק העלט, אויך פון און אונטער גענעראלען ווערן שוין גע- יורישע, גענעראלען ווערן געהיט נישט קען קלענערע מיהים... אויף דערצעהלען פון הערען א גע- נעראל' פון קלענערע-פערזאמלונג געזעסען ה' ק. העלכער איז בעשטימט געווארן, צו ווערן און, ארויסגע- פארשטען פון דעם מען בעמאכט די טוויי זיך די ויצונג איז פארגעקומען שבת און זיך דער גענעראל ארויסגע- פארשטען קען אפמאך צו די גענערא- לפאח און עס ווערן פערזאמלונג געווען די ענינים פון די פארשטען סאלראמען.

אלא גענעראלען העט איהר שטעהן אויף דער חשב און נופ, אויב נישט- העט מען אפך דעגנערירען און עס העט זיך — אויס גענעראלען.

מאכאל

